

Jesus talar som en av GT:s profeter, som profeten Malaki. När folk pekar med stolthet på sitt praktfulla tempel är Jesus inte alls imponerad. Han ifrågasätter stoltheten: ”Vet ni inte hur bräckliga alla människoverk är? Det kan komma en jordbävning eller ett förödande krig och all denna prakt är sönderslagen.”

Bara en generation senare, år 70, är Jerusalem erövrat av romarna och templet helt och hållet förstört. I Jerusalem återstår idag endast en del av tempelbergets stödmurar, den s.k. Klagomuren, som idag heter Västra muren. Och i Rom, på Titusbågen på Forum Romanum, kan vi se hur romerska legionärer i triumf bär den sjuarmade ljusstaken och några silvertrompeter som krigsbyten från Jerusalem. Det är allt som återstår av templet med dess ”fina sten och praktgåvor”.

Världshistorien igenom fortsätter vi människor att vara stolta över våra verk. Hur var det i början av 1900-talet med alla framsteg i vetenskap och teknik, med välstånd och upplysning? Allt raserades av Första världskriget. - Sedan den maktfullkomlighet som Hitler och hans regim visade – 1945 låg Tyskland och Europa i ruiner. – Då kan vi fråga oss: Vad väntar vår stolta värld under de kommande årtiondena? Ett paradiset på jorden? Det blir det aldrig! Det är en utopi. Guds hand leder mänsklighetens historia genom katastrofer och lyckliga tider fram till den himmelska fulländningen. Till ett evigt Happy End! Detta är vårt hopp.

I varje tid har det funnits människor som kritiserade den skenbara tryggheten och varnade för självelåten framtidstro. De kallades för profeter, och GT känner många profeter. De var inte spågubbar som förutsade vad som skulle ske, utan de var kritiska röster, de levde i inre kontakt med Gud och såg och varnade för felaktiga inställningar och för synder. När de hotade med kommande katastrofer blev de ofta utskrattade eller förföljda. Mest känd bland dessa olycksprofeter var Jeremia. Också Malaki kom med ett sådant obekvämt profetiskt budskap.

Den första läsningen idag är tagen ur Malakis profetior. Tyvärr hör vi på söndagarna endast korta citat ur GT – de är alltid inriktade på evangeliet för att visa hur GT:s budskap uppfylls i Messias, Jesus Kristus. Också i dagens texter framträder både Malaki och Jesus som profeter.

Malaki (som betyder ”den utsände”) levde omkring år 450, alltså efter Israels återkomst från landsflykten i Babylon. I sitt budskap kritiserar han Jerusalems prästerskap att de med sitt liturgiska slarv avslöjar att de inte tror på Guds

verklighet. Han kritiserar människors äktenskapsbrott, som återspeglar Israels otrohet mot Gud. Han kritiserar också folkets självgodhet och felaktiga säkerhet och hotar med den Stora brinnande dagen, dvs. med katastrofer. – Är inte dessa kritiska synpunkter aktuella också i vår tid?

Gamla testamentets första profet var Mose. Han var medlaren mellan israeliterna och Gud, han tog emot de 10 budorden, han slöt förbundet med Gud och han ledde folket ut ur slaveriet. Mose talade om profetuppgiftens fullbordan, när han kungjorde för Israel ett stort löfte: ”Herren din Gud skall låta en profet lik mig träda fram hos dig ur dina bröders led. Honom skall ni lyssna till!” (5 Mos 18:15)

1200 år senare hördes samma ord – både vid Jordanfloden och på Förklaringens berg – men den här gången från himlen: ”Honom skall ni lyssna till!” Ja, Jesus var den store profet som skulle komma, ja mer än en profet. Han skulle på ett enastående sätt fullborda Moses alla uppdrag som medlare, som lagstiftare och som befriare. Medan Mose bara fick se Gud ”på ryggen”, fick Jesus, Guds Son, tala med sin Fader ansikte mot ansikte. I honom har allt vad profet betyder fått sin slutgiltiga utformning.

Jesu förmanande och befriande ord hörs fortfarande i Kyrkan. Det är ett budskap om ödmjukhet och barmhärtighet, och om hoppet: att vårt liv och hela mänsklighetens historia en gång ska mynna ut i en salighet utan ände. Det blir ett himmelskt Happy End!

p. Klaus Dietz S.J.